

TEMİZ ÜRETİM

“ULUSAL YAŞAM DÖNGÜSÜ DEĞERLENDİRMESİ VERİ TABANININ GELİŞTİRİLMESİ İÇİN TEKNİK VE İDARİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI” PROJESİ BAŞLADI

Sanayide enerji ve kaynak verimliliğinin artırılması ve iklim değişikliğine yol açan sera gazları ve diğer baca emisyonlarının azaltılmasına yönelik politikalara yön verecek teknik ve istatistik altyapıyı oluşturacak “Ulusal Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi Veri Tabanının Geliştirilmesi İçin Teknik ve İdari Altyapının Oluşturulması” Projesi Verimlilik Genel Müdürlüğü sahipliğinde TÜBİTAK MAM Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü ve Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülecektir. Ülkemizde sürdürülebilir tüketim ve üretimi desteklemek için; su, enerji ve bu bileşenlerin yoğun olduğu sektörler başta olmak üzere sanayide enerji ve kaynak verimliliğinin artırılması ve iklim değişikliğine yol açan sera gazları ve diğer baca emisyonlarının azaltılmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda, sanayinin mevcut çevresel performansını değerlendirmek, uluslararası kabul gören performans göstergeleri ile ifade etmek ve iyileştirme stratejilerini geliştirmek için Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (YDD) yöntemi kullanılmaktadır. Ancak YDD analizi sonuçlarının güvenilirliği ve geçerliliği için doğru kaynaklardan elde edilmiş, güncel, sistemli şekilde kayıt altına alınan ve Türkiye'nin üretim koşullarını sektörler ve prosesler bazında yansıtan bir veri tabanına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaca karşılık vermek için ulusal ölçekte YDD Veri Tabanının oluşturulması gerekmektedir. Fakat Ulusal YDD Veri Tabanının oluşturulması çok aşamalı, birçok paydaşın iş birliğini gerektiren, çok yönlü bir süreçtir. Veri tabanını sağlam temellere dayanarak ve standartlara uygun şekilde geliştirmek için bu süreçte yer alacak tüm paydaşların belirlenmesi, idari ve teknik altyapı, iş akış organizasyonu, veri kaynakları ve veri akışı planının oluşturulması ve gerekli birimlerde kapasite geliştirme ve yaygınlaştırma çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Ulusal YDD Veri Tabanının geliştirilmesi amacıyla Verimlilik Genel Müdürlüğü sahipliğinde TÜBİTAK MAM Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü ve Boğaziçi Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma ve Temiz Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülecek olan “Ulusal Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi Veri Tabanının Geliştirilmesi İçin Teknik ve İdari Altyapının Oluşturulması” Projesi kapsamında, Ulusal YDD Veri Tabanının çekirdeğini teşkil eden enerji ve evsel ve endüstriyel su temini prosesleri oluşturulacaktır. Bunun başlıca nedeni, su/elektrik ve elektriğin elde edilmesinde kullanılan teknolojilerin ve petrol, doğal gaz, kömür, linyit gibi enerji taşıyıcılarının doğrudan veya dönüştürülerek tüm sanayi kollarında kullanılıyor olmasıdır. Kimya, maden, otomotiv, çimento, tekstil dâhil tüm sanayi sektörlerimizin çevresel etkilerini değerlendirmek ve karbon ayak izini hesaplayabilmek için öncelikle temel su ve enerji proseslerinin oluşturulması gerekmektedir. Aynı zamanda, yapılan tüm çevresel değerlendirme analizleri, iklim değişikliği ve karbon/su ayak izi başta olmak üzere sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkilerin büyük bölümünün su ve enerji tüketimi ile bu enerjinin elde edilmesinden kaynaklandığını göstermektedir. Böylece, Ulusal YDD Veri Tabanının çekirdeğini teşkil edecek su ve enerji prosesleri, hem doğrudan çevresel etki değerlendirmesi için, hem de yeni sanayi sektörlerinin üretim proseslerinin oluşturularak veri tabanına eklenmesinde kullanılacaktır.

“Ulusal Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi Veri Tabanının Geliştirilmesi İçin Teknik ve İdari Altyapının Oluşturulması” Projesiyle;

- Ulusal YDD Veri Tabanının temelini atmak için etkin bir idari ve yönetsel yapının oluşturulması,

- Ulusal YDD Veri Tabanı ve tüm sanayi proseslerinin temelini oluşturan ana enerji üretim ve dağıtım süreçlerinin belirlenmesi ve evsel ve endüstriyel su temini konusunda sistem sınırlarının belirlenmesi, veri tabanının iskeletinin ve ana enerji/su proseslerinin oluşturulması,
- Ulusal YDD Veri Tabanını destekleyecek etkin bilgi-işlem altyapısının oluşturulması,
- Mevcut veri durumunun değerlendirilmesi, eksiklerin ve boşlukların tespit edilmesi,
- Eksik verilerin tamamlanması için yol haritası ve stratejilerin üretilmesi,
- İlk etapta veri tabanında yer alacak enerji üretimi ve evsel/endüstriyel su temini alt sektörlerinin belirlenmesi, veri sağlayıcı kriterlerinin oluşturulması,
- Ulusal veri tabanının dünyada kabul gören YDD standartları ve kullanımda olan YDD yazılımları ile uyumlu çalışmasını sağlamak için uygun formatın belirlenmesi,
- Enerji ve su üretimi, dağıtım ve sanayide tüketim verilerinin veri tabanı formatına uygun şekilde toplanması, etkin veri akışı, veri depolanması ve doğrulanması için veri yönetim sisteminin geliştirilmesi,
- YDD veri tabanının oluşturulmasında yer alacak kuruluş ve kişilerin, çalışmada alacakları rollere uygun olarak teknik kapasitelerinin oluşturulması ve geliştirilmesi,
- Veri tabanının etkin kullanımını ve yaygınlaştırılmasını desteklemek için veri paylaşım ve iletişim platformunun oluşturulması hedeflenmektedir.